

SURF CONSORTIA SEMINAR

VerDuS SURF-promovendi en IenM'ers vinden elkaar

Hoe kun je als wetenschappelijk onderzoeker zo samenwerken met beleidsmakers en andere stakeholders dat onderzoek en beleid er allebei van profiteren? Dat was een van de rode draden in de VerDuS SURF 'vierdaagse' van 6 tot en met 9 maart 2017. De tweede en laatste week van de SURF Academy 2016/2017 (na de eerste week in oktober 2016) stond namelijk in het teken van het thema 'impact op de samenleving'. Op de laatste dag verkenden de deelnemers – uitvoerende onderzoekers van de vijf grote SURF-projecten en enkele middelgrote, internationale projecten – de wereld van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM). Daar vond onder meer een zeer goed bezochte SURF-lunchlezing plaats met aansluitend een werksessie, waarin onderzoekers en IenM'ers concrete afspraken maakten over samenwerking.

De Academy-deelnemers bogen zich in het laatste deel van de Academy eerst over maatschappelijke normen en waarden (maatschappelijk verantwoord innoveren), maatschappelijke kosten-/batenanalyses, gebiedsontwikkelingsinitiatieven door burgers, omgaan met stakeholders, samenwerken in netwerken en hun eigen strategieën voor kenniscocreatie. De SURF Academy was een coproductie van VerDuS SURF en de onderzoeksscholen TRAIL en NETHUR. Doel was om in twee keer vier dagen de uitvoerende onderzoekers onder te dompelen in de thematiek van SURF, van kenniscocreatie en van elkaars projecten. Die doelen zijn zeker gehaald, aldus de deelnemers en de organisatoren. Onder meer de hoogleraren van de vijf grote, nationale SURF-projecten traden op als docenten van de Academy, er waren praktijkopdrachten en excursies. Ook was er ruime gelegenheid om elkaar beter te leren kennen. Er wordt nog gekeken naar een vervolg of terugkomactiviteit voor de uitvoerende onderzoekers in 2017/2018.

Duik in de beleidspraktijk

De VerDuS SURF Academy eindigde op donderdag 9 maart met een dag bij IenM in huis. 's Morgens kregen de SURF-onderzoekers onder andere een rondleiding door het gebouw en maakten ze kennis met enkele relevante functionarissen binnen het ministerie. Peter Neijts,

Ibo van de Poel (TUD) zette de Academy-deelnemers aan het werk met waarden.

research coach vanuit IenM voor SURF en werkzaam bij de directie Kennis, Innovatie en Strategie (KIS), is een van de IenM'ers die zorgt voor verbinding van onderzoek en beleidspraktijk. Hij was mede-organisator van de dag bij IenM. 'Ik vond het belangrijk en ook leuk om de SURF-onderzoekers lijfelijk in aanraking te brengen met de wereld van IenM en met de mensen die in de beleidspraktijk bezig zijn met onderwerpen die raken aan het werk van de onderzoekers. Als je een beeld hebt van elkaars werkplek en ook de gezichten bij de namen kent, legt dat een goede basis voor kennisuitwisseling en kennislanding in de toekomst.'

Peter van der Leeuw (IenM) wijdde de Academy-deelnemers in bij IenM.

Tot de nok

De lunchlezing, die openstond voor zowel SURF-betrokkenen als IenM'ers, was een coproductie van het VerDuS SURF-programma en IenM. De zaal was tot de nok toe gevuld met

belangstellenden. Onder voorzitterschap van Gert-Jan de Maagd (eveneens van KIS), voerden eerst Pieter Hooimeijer (SURF en NETHUR) en Emiel Reiding (IenM) het woord. Hooimeijer lichtte VerDuS SURF als geheel toe. Hooimeijer: 'SURF wordt medegefinancierd door IenM en er zijn dan ook veel vraagstukken aan de orde die zowel wetenschappelijk als beleidsmatig van belang zijn.' Hij noemde onder meer projecten die handelen over mobiliteit (automatische voertuigen, mobility as a service, fietstransitie, verduurzaming van bouwverkeer) als projecten die draaien rond gebiedsontwikkeling, klimaat en energie. Binnen SURF worden nu zowel vijf grote, nationale projecten uitgevoerd, als een serie middelgrote, internationale projecten en – geheel nieuw – drie zogenoemde kleine Pop Up-projecten (call 2016). Deze handelen over verdichting, citymarketing en living labs. De Pop Up-regeling gaat ook dit jaar (2017) weer open – naar verwachting in mei.

Pieter Hooimeijer (VerDuS) lichtte SURF toe.

Nationale omgevingsvisie

Emiel Reiding vertelde al langer bekend te zijn met SURF en de eerdere VerDuS-programma's. Tot voor kort was hij strategisch adviseur op het terrein van bereikbaarheid. Inmiddels is hij directeur Nationale Omgevingsvisie. In deze visie wordt geformuleerd hoe Nederland er in de (middellange) toekomst moet uitzien. Onderwerpen die centraal staan, zijn onder meer een duurzame, concurrerende economie, klimaatbestendigheid, energietransitie, een leefbare woon- en werkomgeving en duurzame en bereikbare regio's. Op al deze thema's vindt VerDuS SURF-onderzoek plaats. Reiding benadrukte het belang van kennis voor beleid en ziet uit naar de samenwerking met VerDuS SURF-onderzoekers, zei hij.

Emiel Reiding (IenM), Leonie Janssen-Jansen (R-LINK), Tom Alkin (RWS) en Bart van Arem (STAD).

Twee van de vijf

Vervolgens was het woord aan twee VerDuS SURF-hoogleraren, die elk een groot, nationaal VerDuS SURF-project leiden. Leonie Janssen-Jansen (Wageningen UR) lichtte [R-LINK](#) toe.

Hoofdvraag is hoe kleinschalige bottom-up gebiedsontwikkelingsinitiatieven kunnen bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Deze kennis helpt bij het creëren van vitale en inclusieve stedelijke regio's. Ze eindigde haar presentatie met een oproep om kritisch te blijven kijken naar de vraag wie die actieve burgers precies zijn – de witte, boze man van middelbare leeftijd? – en hoeveel invloed ze daadwerkelijk hebben. Bart van Arem (TU Delft) lichtte het project [STAD](#) toe, dat draait om automatisch rijden en met name de ruimtelijke gevolgen ervan. Tom Alkin van Rijkswaterstaat legde vervolgens uit waarom dit onderzoek relevant is voor het rijksbeleid.

Tom Alkin (RWS) en Bart van Arem (STAD) over automatisch rijden.

Complexiteit

Wat in beide presentaties opviel, was dat de onderzoeksgroepen vele contacten hebben met maatschappelijke partijen, waarvan een deel ook in de zaal aanwezig was. R-LINK heeft in het eerste jaar al tientallen ontmoetingen georganiseerd met initiatiefnemers in het land en het eigen consortium; STAD had eerder in de week z'n eerste grote conferentie gehad en heeft de handen ook vol aan het eigen consortium, dat maar liefst uit 28 partijen bestaat. Het kwam een paar keer naar voren tijdens de lunchlezing: 'Het lijkt complex en dat is het ook.'

De kring rond Smart Cycling Futures was wel heel erg groot.

Ronde tafels

Na de lunchlezing bleven de lenM-specialisten uit het publiek achter en verdeelde het gezelschap zich over vijf verschillende kringen. De uitvoerende onderzoekers hielden eerst een korte pitch over hun grote SURF-project, hun aanpak van de kenniscoöcreatie met andere stakeholders, en de rol die lenM zou kunnen spelen in de komende periode. De lenM'ers stelden vervolgens vragen en lichtten toe hoe het onderzoeksonderwerp raakt aan hun dagelijkse werk. Vervolgens werden aan elke tafel nadere, concrete afspraken gemaakt over samenwerking in de komende periode.

Jan Klinkenberg (VerDuS) sloot de middag af voorafgaand aan de borrel: 'Het is ongelooflijk hoeveel afspraken er nu al gemaakt zijn aan de tafels voor het vervolg. Ik wens iedereen heel veel succes; we zullen elkaar blijven vinden.'